

Enligt sändlista

Hänvisning

Kontaktperson

Ärende

**SKRIFTLIGT HÖRANDE INFÖR PROGRAM-
PERIODEN 2021-2027 GÄLLANDE REGIONAL-
OCH SOCIALFONDEN**

Bakgrund

Europeiska kommissionen har lagt fram förslag till förordningar som ska utgöra regelverket för den kommande periodens sammanhållningspolitik (2021-2027). I förslagen är det fortsatt fokus på att utjämna regionala skillnader och att möta utmaningar för regionerna i Europa. Elva tematiska mål som används under perioden 2014–2020 har förenklats till fem tydliga politiska mål (PO 1–5) som medlemsstaterna ska styra sina program mot:

PO 1. Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling.

PO 2. Ett grönare och koldioxidsnålare Europa.

PO 3. Ett mer sammanlänkat Europa genom förbättrad mobilitet och regional IKT-konnektivitet.

PO 4. Ett mer socialt Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

PO 5. Ett Europa närmare medborgarna genom hållbar och integrerad utveckling av stads-, landsbygds- och kustområden och lokala initiativ.

- *Landsspecifika rekommendationer*

Åtgärderna ska koncentreras till de politiska mål som har störst mervärde och mest bidrar till EU:s prioriteringar, där kommissionen i särskilda landsspecifika rekommendationer identifierat prioriterade behov och rekommenderar Åland och Finland att koncentrera sig på det första och fjärde politiska målet. Dessa rekommendationer ska nu beaktas i såväl programplaneringen som under programuppföljningen.

- *Smart specialisering*

Begreppet smart specialisering initierades av EU-kommissionen inför perioden 2014-2020, vilket föranledde att landskapsregeringen utarbetade en strategi för smart

specialisering benämnd ”Innovationsstrategi för Åland”, vilken beskriver de insatser och resurser som ska användas för att främja ett innovativt samhälle samt vilka de centrala pådrivarna är.

Med det kommande programarbetet för 2021-2027 ska nu en regional strategi för smart specialisering tas fram för att styra användningen av EU:s medel från regional- och socialfonden mot det första och det fjärde politiska målet. Syftet med strategin är att förstärka regionens konkurrenskraft genom att identifiera och prioritera områden med potential för tillväxt. Det handlar både om områden där det redan finns styrkor men också om nya områden. Smart specialisering är ett arbetssätt, en process omfattande analys, dialog, styrning, vision, prioritering, policymix och utvärdering.

Landskapets strategi- och programarbete

Landskapsregeringens arbete med den nya programperioden är tvådelad. Under våren påbörjas arbetet kring en analys av läget och identifiering av behov, vilket färdigställs under hösten 2019. Under hösten fortsätter arbetet med att välja ut särskilda mål och motiveringar till dessa. Därefter formuleras insatser (åtgärder) som möter de identifierade behoven. Målsättningen är att ett första programutkast ska vara klart under 2020.

Inför den första delen av arbetet önskar landskapsregeringen få underlag från företrädare för näringslivet och andra experter.

Hörandeprocess

Landskapsregeringen önskar nu input till den swot- och behovsanalys som bereds vid landskapsregeringen. Landskapsregeringen önskar även få kunskap om de områden som är starka med potential att växa och områden som kan vara nya för Åland.

Analysen ska göras utgående från att kommissionen i landsrekommendationerna för Åland och Finland rekommenderar att arbetet koncentreras till PO 1 (regionalfonden) och PO4 (socialfonden). Eruf och ESF kommer att genomföras inom ramen för en strategi för smart specialisering för Åland.

- Formulera ert arbete i ett swot-format, kopplat till ett eller flera av de särskilda mål som räknas upp i förordningsförslagen (PO1 i-iv och PO4 i-x nedan). En swot-analys är en modell där man utgående från ett område analyserar svaga och starka sidor samt möjligheter och hot.
- Beskriv de behov som identifierats med utgångspunkt i den gjorda swot-analysen.
- Fundera på vilka åtgärder som behövs för att möta behoven och beskriv om möjligt dessa.

Eruf, PO1 Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling ska stödja ett eller flera särskilda mål genom att:

- i) förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik
- ii) säkra nyttan av digitaliseringen för invånare, företag och myndigheter
- iii) förbättra de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft
- iv) utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap

ESF+, PO4 För ett mer socialt Europa ska stödja ett eller flera särskilda mål genom att:

- i) förbättra tillgången till sysselsättning för alla arbetsökande, särskilt för unga, långtidsarbetslösa och personer utanför arbetskraften, och främja egenföretagande och den sociala ekonomin.
- ii) modernisera arbetsmarknadens institutioner och tjänster för att bedöma och förutse kompetensbehov och säkerställa snabbt och skräddarsytt bistånd och stöd till matchning, övergångar och rörlighet på arbetsmarknaden.
- iii) främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, en bättre balans mellan arbete och privatliv, inbegripet tillgång till barnomsorg, en hälsosam och väl lämpad arbetsmiljö där man tar itu med hälsorisker, arbetstagares, företags och företagares anpassning till förändringar samt ett aktivt och hälsosamt åldrande.
- iv) förbättra utbildningssystemens kvalitet, effektivitet och anpassning till arbetsmarknaden för att underlätta för människor att tillägna sig nyckelkompetenser, inbegripet digitala färdigheter.
- v) främja lika tillgång till och slutförande av utbildning av god kvalitet för alla, särskilt för personer från mindre gynnade grupper, hela vägen från förskola och barnomsorg, allmän utbildning och yrkesutbildning till högskoleutbildning samt vuxenutbildning, inbegripet underlätta rörlighet för alla i utbildningssyfte.
- vi) främja livslångt lärande, särskilt flexibla möjligheter till kompetenshöjning och omskolning för alla när det gäller digitala färdigheter, bättre förutse förändringar och nya krav på kompetens utifrån arbetsmarknadens behov, underlätta karriärövergångar och främja yrkesmässig rörlighet.
- vii) uppmuntra aktiv inkludering i syfte att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställbarheten.
- viii) främja socioekonomisk integrering av tredjelandsmedborgare och av marginaliserade grupper, exempelvis romer.
- ix) förbättra lika och snabb tillgång till kvalitativa, hållbara och överkomliga tjänster. Modernisera systemen för socialt skydd, bland annat genom att främja tillgången till socialt skydd. Förbättra tillgänglighet, ändamålsenlighet och anpassningsförmåga när det gäller hälso- och sjukvårdssystemen samt långvarig vård och omsorg.
- x) främja social integrering av människor som befinner sig i riskzonen för fattigdom eller social utestängning, inbegripet de som har det sämst ställt och barn.

Motverka materiell fattigdom genom livsmedelsbistånd och/eller grundläggande materiellt bistånd till dem som har det sämst ställt, inbegripet kompletterande åtgärder.

Lansering av landsspecifika rekommendationer för Åland och Finland

Representanter från kommissionen kommer den 22 maj 2019 kl 13 i konferensrum Sälskär, Ålands lagting att hålla ett sk lanseringsevent. Vid tillfället kommer kommissionen att presentera de landsspecifika rekommendationerna utifrån Ålands och Finlands situation. Tillfället är öppet för alla och kommer att hållas på engelska.

Tidtabell

Ert material ska lämnas elektroniskt till landskapsregeringen till strukturfonderna2021@regeringen.ax. Landskapsregeringen kommer sedan att bereda och sammanställa materialet och skicka detsamma på ett offentligt hörande. Tidtabellen för det offentliga hörandet är planerat till senhösten 2019.

Ytterligare information ges av Susanne Strand tel. 25 278 eller ^{4 (4)}
susanne.strand@regeringen.ax

Byråchef

Susanne Strand

BILAGOR Sändlista

UNDERLAGSMATERIAL

Följande material finns att ladda ner från landskapsregeringens hemsida under programperioden 2021-2027 strukturfonderna:

- Landsrekommendation Finland
- Ålands innovationsstrategi 2014-2020
- Utbildningspolitiskt program för landskapet Åland ”Kompetens 2025”
- Tillväxt presentation 2012 uppdaterad 2019
- ÅSUB Rapport 2013:4 Utbildningsbehov och arbetsmarknad 2025
- ÅSUB Rapport 2018:6 Ekonomisk utsatthet och social trygghet 2016
- Utvecklings och hållbarhetsagenda för Åland. Statusrapport 2.